

Hallitusehdokkaan käsikirja

Tässä tiiviissä oppaassa on kerrottu, mitä Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK tekee, millaisia luottamustehtäviä liiton hallituksessa on tarjolla ja kuinka voit hakea niihin.

Sisällysluettelo

[Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK pähkinänkuoressa](#)

[Mitä SAMOK tekee?](#)

[Toiminta SAMOKin hallituksessa](#)

[Miten hallitukseen haetaan?](#)

[Kuinka SAMOK tukee ehdokkaita?](#)

[Mitä muuta kannattaa huomioida hallitukseen hakiessa?](#)

[Miten kampanjointia käytännössä tehdään?](#)

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK pähkinänkuoressa

Eri ammattikorkeakoulujen 23 opiskelijakuntaa yhdessä muodostavat SAMOKin, joka valvoo ja edistää ammattikorkeakouluopiskelijoiden etuja valtakunnallisella tasolla. Edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä SAMOKissa tekevät yhteistyössä hallituksen jäsenet ja palkatut työntekijät. Edunvalvonnan lisäksi tarjoamme opiskelijakunnille niiden toimintaa tukevia palveluita, kuten koulutustapahtumia. Työmme on siis melko erilaista, kuin opiskelijakunnissa: toimintamme kohde on korkeakoulu yhteisön sijaan koko yhteiskunta ja sen opiskelijoihin vaikuttavat rakenteet, kuten lainsäädäntö ja sosiaaliturvajärjestelmä. Toimistomme sijaitsee Helsingin Kampissa. Liitto työllistää tällä hetkellä kuusi henkilöä, joihin voit tutustua nettisivuillamme kohdassa [Yhteystiedot](#).

Ylintä valtaa SAMOKissa käyttää opiskelijakuntien edustajista koostuva varsinainen liittokokous, joka kokoontuu kerran vuodessa ja valitsee keskuudestaan liiton seuraavan vuoden hallituksen. Jos siis päätät asettua ehdokkaaksi SAMOKin hallitukseen, on liittokokous se paikka, jossa valinnastasi päätetään. Liittokokous myös vahvistaa jokaiselle toimintavuodelle strategian mukaisen toimintasuunnitelman ja päättää erilaisista edunvalvontatyötä ohjaavista dokumenteista, kuten vuonna 2022 poliittisesta ohjelmasta. Suosittelemme tutustumaan SAMOKin voimassa oleviin asiakirjoihin nettisivujemme kohdasta [Dokumentit](#) mikäli asetut ehdolle hallitukseen. Suosittelemme myös perehtymään SAMOKin liittokokousmateriaaleihin.

Mitä SAMOK tekee?

Toimintamme ytimessä on edunvalvonta- ja vaikuttamistyö, jolla pyrimme parantamaan ammattikorkeakouluopiskelijoiden asemaa valtakunnallisesti. Yhteiskunnalliset kysymykset, joihin pyrimme etsimään ratkaisuja, ovat esimerkiksi seuraavanlaisia:

- Miten ammattikorkeakoulutusta pitäisi kehittää, jotta se vastaisi paremmin tulevaisuuden työelämän tarpeisiin?
- Miten ammattikorkeakoulutus voisi tarjota yhä useammalle enemmän osaamista sekä valmiuksia kansainväliseen työelämään?
- Miten varmistamme, että ihmisillä on aito mahdollisuus kouluttautua niin pitkälle kuin omat rahkeet ja motivaatio riittävät?
- Miten varmistamme että ammattikorkeakoulut tarjoavat jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia?
- Miten uudistamme sosiaaliturvaa, jotta se vastaisi tulevaisuuden haasteisiin?
- Miten kehitämme terveydenhoitojärjestelmää tukemaan tulevaisuuden työ- ja opiskelukykyä?
- Miten kehitämme sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta?

Varsinainen vaikuttamistoimintamme on käytännön työn helpottamiseksi jaettu eri sektoreihin. Kunkin sektorin parissa työskentelee vähintään yksi asiantuntija, joka toimii hallituksen jäsenen työparina. Edunvalvontasektorit ovat:

- **sosiaalipolitiikka**, joka kattaa muun muassa
 - opintotuen ja sosiaaliturvan kehittämisen
 - asuntopolitiikkaan vaikuttamisen opiskelijan asumisen turvaamiseksi
- **hyvinvointipolitiikka**, joka kattaa muun muassa
 - opiskelijan terveydenhuollon ja hyvinvoinnin edistämisen
 - opiskelijoiden yhdenvertaisuuden ja koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen
- **koulutuspolitiikka**, joka kattaa muun muassa
 - opetuksen kehittämisen
 - opiskelijavalinnat
 - korkeakoulujen hallinnon ja rahoituksen kehittämisen opiskelijan näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla
 - korkeakoulujen opiskelijaedustajatoiminnan kehittämisen
- **kansainvälinen opiskelijapolitiikka**, joka kattaa muun muassa
 - eurooppalaisen järjestöyhteistyön (kattojärjestö European Students' Union ESU)
 - Pohjoismaiden ja Baltian maiden välisen järjestöyhteistyön (yhteistyöelin Nordisk Ordförande Mötet NOM)
 - Euroopan Unionin koulutuspoliittista koordinaatiota koskevien aloitteiden seurannan

- o opiskelijoiden liikkuvuuden edistämisen

Edunvalvonnan ja vaikuttamistyön lisäksi SAMOK tarjoaa opiskelijakunnille palveluita, jotka tukevat niiden toimintaa. Jäsenpalvelut löydät nettisivuiltamme kohdasta [Palvelut](#). Lisäksi osana muuta toimintaa SAMOK viestii aktiivisesti päättäjille, sidosryhmille sekä tietenkin opiskelijakunnille. Osalla hallituksen jäsenistä on siis edunvalvonnallisten sektoreiden lisäksi myös muita vastuualueita.

Toiminta SAMOKin hallituksessa

SAMOKin hallitukseen kuuluu sääntöjen mukaan puheenjohtaja, 1-2 varapuheenjohtajaa sekä vähintään kaksi ja enintään seitsemän muuta jäsentä. Hallitukseen valitaan siis kaikkiaan 4-10 henkilöä. Hallituksen toimikausi alkaa 1.1. ja päättyy 31.12. Hallituksen ensisijainen tehtävä on toteuttaa liiton toimintasuunnitelmaa ja strategiaa.

Yhteistä kaikille SAMOKin luottamustehtäville on, että ne pitävät sisällään lobbaamista eli erilaisten sidosryhmien, kuten esimerkiksi kansanedustajien, heidän avustajiensa, puolueiden ja työmarkkinajärjestöjen toimijoiden sekä virkamiesten tapaamista ja heihin vaikuttamista ammattikorkeakouluopiskelijoiden hyväksi. Lobbaaminen puolestaan vaatii esimerkiksi tiedon etsintää ja taustamateriaaleihin tutustumista sekä vaikuttamisprosessien ja -tapojen tuntemista.

Luottamustehtäville yhteistä on lisäksi viestintä SAMOKin eri kanavissa, osallistuminen liiton sisäisiin ja ulkoisiin kokouksiin sekä työryhmiin, esiintyminen julkisesti erilaisissa tilaisuuksissa ja mediassa (erityisesti puheenjohtajisto) sekä opiskelijakuntien tapaaminen säännöllisesti tapahtumien ja erilaisten tapaamisten yhteydessä. Kaikkiin tehtäviin perehdytetään hallitusvuoden alussa ja tehtäviä hoidetaan yhteistyössä työntekijöiden kanssa, joten vaikka samankaltaisista tehtävistä ei olisikaan aikaisempaa kokemusta, ei edellä mainittua listaa kannata säikähtää.

Tehtävät hallituksessa

- **Puheenjohtaja**

Puheenjohtaja johtaa hallituksen ja sitä kautta liiton toimintaa tiiviissä yhteistyössä toiminnanjohtajan kanssa. Puheenjohtaja johtaa puhetta hallituksen kokouksissa sekä vastaa hallituksen työnjaosta, sisäisestä johtamisesta, hallituksen edunvalvontatyöstä ja laatii yhdessä toiminnanjohtajan kanssa hallituksen kokousten esityslistat. Näiden lisäksi puheenjohtaja toimii liiton edustajana ulospäin. Lisäksi puheenjohtajalla voi olla myös poliittisia vastuita, jotka perustuvat hallituksen tekemään jakoon tehtävistä ja vastuualueista.

- **Varapuheenjohtaja**

Varapuheenjohtaja toimii tiiviissä yhteistyössä puheenjohtajan kanssa sekä tämän varahenkilönä puheenjohtajan vastuulle kuuluvissa asioissa. Varapuheenjohtaja hoitaa puheenjohtajan tehtäviä tämän ollessa estyneenä. Varapuheenjohtajalla on varapuheenjohtajan vastuiden lisäksi myös omat hallituksen sisäiseen tehtävänjakoon perustuvat tehtävät ja vastuualueet.

- **Hallituksen jäsen**

Hallituksen jäsenet, joihin lukeutuvat myös puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, ovat kollektiivina liiton ylin päätöksentekoeelin liittokokousten välillä. Hallitus johtaa liiton päivittäistä toimintaa ja toimii tiiviissä yhteistyössä liiton palkatun henkilöstön kanssa. Kullakin hallituksen jäsenellä on omat vastualueet, joiden puitteissa heidän kulloisetkin tehtävänsä määräytyvät. Vaikka hallituksen jäsenillä saattaa olla hyvinkin rajattu toimintakenttä, vastaavat he hallituksen jäsenenä koko järjestön toimintaan ja erityisesti sen edunvalvontaan liittyvistä kysymyksistä. Hallitus toimii myös kollektiivina toiminnanjohtajan esihenkilönä.

Mitä hallituksessa toimiminen edellyttää?

- kiinnostusta yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja edunvalvontajärjestössä toimimiseen
- halua ymmärtää yhteiskunnallisia ilmiöitä ja kykyä omaksua niitä koskevaa tietoa
- valmiutta verkostoitua ja oppia uusia taitoja
- sitoutumista toimintaan: luottamustehtävä hallituksessa on ympärivuotinen ja kokoaikainen (tehtävästä maksetaan kuukausipalkkio)
- yhteistyökykyä: olemme pieni työyhteisö ja hallituksen jäsenet toimivat tiiviissä yhteistyössä niin toistensa, työparinsa kuin muiden työntekijöiden kanssa
- käsitystä järjestötoiminnasta, erilaisista opiskelijakunnista, SAMOKista ja ammattikorkeakoulukentästä
- valmiutta kulkea Helsinkiin useita kertoja viikossa. Luottamustehtävä hallituksessa on kokoaikainen ja liiton toimisto, samoin kuin tärkeimpien vaikuttamistyömme kohteiden toimipaikat sijaitsevat Helsingissä. SAMOK auttaa tarvittaessa asunnon järjestämisessä ja kattaa muutosta koituvat kustannukset
- ilta- ja viikonlopputöiden tekemistä sekä matkustamista. Näiden määrä riippuu osittain tehtävästä ja omasta priorisoinnista

Miksi valtakunnalliseen edunvalvontajärjestöön kannattaa hakea?

- pääset edistämään ammattikorkeakouluopiskelijoiden asiaa valtakunnallisella tasolla
- opit varmasti uutta vaikuttamisesta, ammattikorkeakouluopiskelijoihin vaikuttavista asioista ja järjestötoiminnasta
- pääset kartuttamaan osaamista myös kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta
- saat tueksesi oman työntekijäparin, jonka kanssa tehdä töitä ja jolta oppia
- kartutat verkostoja ja opit hyödyllisiä työelämätaitoja

"SAMOK-vuosi oli valtavan mielenkiintoinen ja kehitti omaa osaamista joka päivä, mutta toki toisinaan se oli myös raskas – onneksi tukea sai henkilöstöltä, muulta hallitukselta ja Lapinrinteen järjestökollegoilta. Varsinkin tuplavaalikevät tarjosi paljon mahdollisuuksia oppia ja kokea niin korkeakoulupolitiikasta, lobbaamisesta kuin kampanjoiden toteuttamisesta. Ilman SAMOKia en olisi nykyisellä urallani."

SAMOK- alumni 2019

Miten hallitukseen haetaan?

Kuka tahansa voi asettua ehdolle SAMOKin hallitukseen ja kannustammekin eri sukupuolia ja taustoja edustavia henkilöitä asettumaan ehdolle. Jos olet kiinnostunut SAMOKissa toimimisesta, kannattaa ensimmäisenä tiedustella oman ammattikorkeakoulusi opiskelijakunnalta, kuinka ehdokasasettelu teillä tapahtuu. Päätöksen siitä, kenet lopulta valitaan hallitukseen tekevät liittokokousedustajat SAMOKin varsinaisessa liittokokouksessa, joka järjestetään loka-marraskuussa.

Liittokokouksessa ehdokasta on esitettävä liittokokoukselle, jotta hän on mukana hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenten vaalissa. Ehdokkaaksi voi asettua henkilövaalien alkamiseen asti. Henkilövaalit käydään siten, että ensin valitaan puheenjohtaja, sen jälkeen varapuheenjohtaja(t) ja lopuksi hallituksen jäsenet. Ehdokasasettelua on mahdollista täydentää myös päättyneiden vaalien jälkeen. Puheenjohtajavaalin ratkettua on mahdollista asettaa ehdokkaita varapuheenjohtajavaaliin ja varapuheenjohtajavaalin ratkettua hallitusvaaliin. Kokouksen vaalikohdissa pidetään virallinen esittämispuheenvuoro (yleensä ehdokkaan kotiopiskelijakunnan toimesta) ja lisäksi kannatuspuheenvuoro(t) jonkun muun opiskelijakunnan kokousedustajan toimesta ja ehdokkaan oma esittäytymispuheenvuoro.

Mikäli asetut ehdolle, sinun kannattaa viestiä ehdokkuudestasi aktiivisesti opiskelijakunnille. Kampanjointiin kannattaa pyytää apua ja moni ehdokas hankkii itselleen opiskelijakunnasta tai sen ulkopuolelta kampanjapäällikön, jonka kanssa mietitään esimerkiksi kampanjateemoja sekä ehdokasviestintää. Moni myös sopii opiskelijakuntien kanssa erillisiä esittäytymistapaamisia.

Kuinka SAMOK tukee ehdokkaita?

Ennen liittokokousta ehdolle asettautuneet hallitusehdokkaat pääsevät hyödyntämään SAMOKin ehdokkaille tarjoamia palveluita. Ehdokkaille järjestetään ennen liittokokousta esimerkiksi paneeleita, joissa he voivat esittää näkemyksiään ja kampanjateemojaan opiskelijakunnille. Osa paneeleista striimataan ja/tai tallennetaan. Ehdokkaista kootaan myös vaaligalleria SAMOKin nettisivuille ja he saavat halutessaan kirjoittaa näkemyksiään esittelevän blogikirjoituksen, joka julkaistaan sivuilla. Myös SAMOKin sähköpostilistalle on yleensä lähetetty viesti, jossa tiedotetaan ehdokkaan olevan ehdolla olost ja esitellään ehdokasta, usein esimerkiksi pdf-tiedostona. Tämä viesti on tyypillisesti ollut kahdella tai kolmella kielellä (suomi, ruotsi, englanti).

Mikäli sinulla on kysymyksiä SAMOKin toiminnasta, hallituksessa työskentelystä tai ehdolle asettumisesta, SAMOKin ehdokastukitiimi, puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja vastaavat mielellään kysymyksiin edellä mainituista tai mistä tahansa muustakin ehdokkuuteen liittyvästä aiheesta. Myös hallituksen jäsenet vastaavat mielellään kysymyksiin hallitustyöskentelystä sekä siihen liittyvistä päivittäisistä rutineista. SAMOKin asiantuntijat kertovat mielellään lisää sisältökysymyksistä. Kaikkien edellä mainittujen yhteystiedot löydät nettisivuiltamme kohdasta [Yhteystiedot](#).

Mitä muuta kannattaa huomioida hallitukseen hakiessa?

Monille SAMOKin ehdokaskampanja on ensimmäinen kerta, kun tekee isommin kampanjaa. Myös kampanjoinnista on siis mahdollisuus oppia paljon uutta, välillä myös mokien kautta.

Mikäli pääset hallitukseen, tulee muista hakijoista työkavereitasi. Kohteile siis kaikkia ehdokkaita kunnioittavasti. Vaikka et pääsisi hallitukseen, törmäät muihin ehdokkaisiin luultavasti myös tulevaisuudessa, ja hyvät välit voivat osoittautua hyvinkin tärkeiksi.

SAMOKin [Code of Conduct](#) pätee myös ehdolla ollessa ja ehdokkaisiin liittyvässä toiminnassa.

Ehdolla olo varsinkin SAMOKin kaltaiseen hallitukseen on usein henkisesti kuormittavaa, kampanjointi vie aikaa ja energiaa ja liittokokouksen aikaan jännitys tiivistyy entisestään. Suunnittele siis syksysi niin, että siinä on riittävästi aikaa levolle ja muiden asioiden ajattelulle. Liittokokouksen jälkeen on hyvä varata aikaa myös palautumiselle kävi valinnassa miten tahansa.

Hallitukseen valituille järjestetään jo syksyllä perehdytyksiä SAMOKin toimistolla, joten niiden ajat kannattaa merkitä ajoissa kalenteriin. Uusien asioiden oppiminen ja ihmisiin tutustuminen on helposti kuormittavaa, joten perehdytysten aikana ei juuri ehdi tai jaksa hoitaa muita asioita - varsinkaan jos aikoo saada perehdytyksistä kaiken irti tärkeää vuotta varten.

Miten kampanjointia käytännössä tehdään?

Jokainen kampanja on ehdokkaan näköinen ja toteutustapoja on monia. Kampanjoissa voi keksiä uusia tai vähän käytettyjä tapoja, tai pitäytyä yleisimmissä kampanjointimuodoissa.

Suunnittele ja pohjusta

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty, kertoo vanha viisaus joka pätee tässäkin. Kannattaa suunnitella alusta asti kampanjointia ja päivittää suunnitelmia matkan varrella, niin kampanjointi on sujuvampaa.

Ennakkoon kannattaa miettiä myös seuraavia kysymyksiä: Miksi haet SAMOKiin? Mitä haluat ajaa SAMOKissa? Mikä rooli tai vastuualue sinua kiinnostaa ja miksi? Mitä hyödyllistä kokemusta sinulla on? Vastausten miettimiseen kannattaa käyttää apuna muita ihmisiä joilla on näkökulmia työskentelystä kanssasi ja vahvuuksistasi. Keskustelut muiden kanssa auttavat sanoittamaan sitä millainen ehdokas olet. Suunnittelua voi hyvin tehdä laajallakin porukalla!

Muista suunnitella myös aikaa levolle ja palautumiselle. On tärkeää, että hallituksen jäsenet ovat alkuvuodesta hyvässä kunnossa ja motivoituneita vuoden alussa. Suunnitellessa voi esimerkiksi luoda

tarkan aikajanan siitä milloin tekee mitäkin kampanjaan liittyvää, perehtyä aiempien vuosien ehdokkaiden kampanjoihin jne.

Materiaalit ja viestintä

Jo aiemmin mainittu **ehdokaskirje** on hyvin yleinen ja suositeltava tapa aloittaa kampanja. Kirje antaa ensivaikutelman niille, jotka eivät tunne sinua ennestään ja varmistaa, että ehdokkuutesi on alusta asti laajan porukan tiedossa. Kirjeessä kannattaa kertoa ainakin omasta motivaatiosta ja kokemuksesta ja siitä mitä tehtävää haet ja miksi. Kirje on tyypillisesti ollut pdf muotoinen ja siitä on ollut kaksi tai kolme kieliversiota (suomi, ruotsi, englanti).

Osa ehdokkaista on viestinyt ehdokkuudestaan myös **sosiaalisessa mediassa**, joko omilla valmiilla tileillään tai erillisillä ehdokastileillä. Voit esimerkiksi postata omia blogeja tai muuten avata ajatteluasi tarkemmin somessa tai vaikkapa **nettisivuilla**.

Moni ehdokas on pyytänyt **suosituksia** heidät tuntevilta henkilöiltä, ja jakanut niitä esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.

Kampanjaa voi mainiosti tehdä ilman rahaa, mutta osa opiskelijakunnista myöntää ehdokkailleen rahaa kampanjointiin, jota voi käyttää esimerkiksi matkakuluihin tai muihin kampanjakuluihin.

Opiskelijakuntien kontaktointi

On suositeltavaa tavata tavata mahdollisimman monen opiskelijakunnan edustajia ennen liittokokousta. Kaikkien tapaaminen ei välttämättä onnistu, joten kannattaa miettiä jo ennakkoon onko osa opiskelijakunnista sellaisia joiden tapaaminen olisi erityisen tärkeää. Kontaktointi kannattaa aloittaa ajoissa, jotta aikataulut saadaan sopimaan. Syksy on monella opiskelijakunnalla todella kiireinen ja syyslomakin on muutamaa viikkoa ennen liittokokousta. Sähköposti ja SAMOKin slack ovat hyviä yhteydenottoväyliä. Monet tapaavat ehdokkaita mielellään, sillä se helpottaa äänestämistä.

Tätäkin kannattaa suunnitella! Tee itsellesi pohja asioista joita haluat käydä tapaamisessa läpi tai joita haluat kysyä. Jätä kuitenkin aikaa kysymyksille, kuuntele myös kenttää ja havaitse asioita mitä voisit ajaa seuraavana vuonna. Tapaamisten järjestäminen etänä järkevä keino vähentää työkuormaa puolin ja toisin.